

ଲେଖକ କୌଣସି ସମସ୍ୟା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ନଦେଇ ନିଜ ସାଧନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା କଥା : ତପନ ମହାପାତ୍ର

ତପନ ମହାପାତ୍ର
 ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ଗୋଟେ ସ୍ୱଳ୍ପ ପଦକ୍ଷିପ୍ତ । ପ୍ରଜ୍ଞା, ପ୍ରତିଭା ଓ ମାନବବାଦର ଅନବଦ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ ଭାବରେ ସେ ନିଜ ପାଇଁ ତିଆରି କରିସାରିଛନ୍ତି ନିଜ ପରିଚୟର ବଳୟ । ଜୀବନବୋଧ ସହ ବାସ୍ତବତାର ନିରୋଳା ଭାବୋଲ୍ଲାସ ହିଁ ତାଙ୍କ ଗନ୍ଧକଳାର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ । ସେ ଗୋଟେଇ ପାରନ୍ତି ଅନୁଭୂତିର ଉପଲବ୍ଧି, ଶବ୍ଦରେ ସଜାଡ଼ି ପାରନ୍ତି ନିଜ ଗନ୍ଧ ଓ ଉପନ୍ୟାସରେ ଅନୁଭବର ଅନୁରାଗକୁ । ତାଙ୍କ ସହ ଏଥରର ଆଳାପ...

ମୋ ବାପା । ଯିଏ ମାଛକୁ ମ କୁହନ୍ତିନି । ଦିନରାତି; ଗାତା, ଭାଗବତ, ପୁରାଣ ସହିତ କିଛି ନା କିଛି ବହି ପଢୁଥାନ୍ତି । ପ୍ରେରଣା; ଜୀବ ଜନ୍ତୁଙ୍କ ଜୀବନ ବିଷୟରେ ବହୁ କଥା ଜାଣିଥିବା, ବହୁ ଗନ୍ଧ ବିହୀନତା ମୋର ବୋଉ । ବହି ପଢ଼ା, ମୂଲ୍ୟ ପକା, ଆସନ ବୁଣା; ପିଠାପଣା ଓ ସମୟ ପାଇଲେ ମୁହଁ ମାଛି ପରି ନିକ ନିକ ଗାତ ଖାତରୁ ଗାତ ମନେ ରଖିବା, ଗାଉଁବା ଆଦି ବହୁ ସୂଜନ କର୍ମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହୁଥିବା ମୋ ଭଉଣୀମାନେ । ପ୍ରେରଣା; କର୍ଣ୍ଣଗୁରୁ ବାବାଜୀ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଦାସ । ଯାହାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଥାଏ ପୌରାଣିକ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କଠାରୁ କଳିଙ୍ଗ ଯୁଦ୍ଧ, ଯଦୁମଣି, ଫକୀର ମୋହନ, ବାଲକୋଳି ମହାପାତ୍ର, କଟକ, ମଧୁ ବାରିଷର, ରାଧାରାମ ମଠ, ପଠାଣି ସାମନ୍ତଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେ ନୂଆ କଥା । ପ୍ରେରଣା; ଆକାଶବାଣୀ । ମୋ ପ୍ରଥମ ଗପର ପ୍ରଥମ ପାଠକ । ଆବ୍ୟ ଗୁରୁ, ଭାଗବତକାର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ । ଖୁବ ଭାବନା ଦେଉଥିବା କବିତା 'ଛୋଟ ମୋର ଗାଁ ଚି'ର ପ୍ରମୁଖ ତଥା ଜ୍ଞାନପୀଠ ବିକେତା କବି ସଚ୍ଚି ରାଉତରାୟ । ମୋ ପ୍ରିୟ ଉପନ୍ୟାସ 'ମାଟିର ମଣିଷ'ର ପ୍ରମୁଖ କାଳିନ୍ଦୀ ଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ । ଉତ୍ତମେଶ୍ୱରୀ ଅଣି ନଦେ ବଶକର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକା 'ମହଲ'ର ସମ୍ପାଦକ, ଗାନ୍ଧିକ, ଔପନ୍ୟାସିକ, ନାଟ୍ୟକାର ବ୍ୟଂଗଧର ରାଉତ । ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଔପନ୍ୟାସିକ ତତ୍କୁର ପଦ୍ମକ ପାଳ । ମୋ ସମ୍ପାଦକ ଓ ପାଠକ ମାନେ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତି : ସୈରିକ୍ଷୀ ସାହୁ

- କେମିତି ହୋଇଥିଲା ଆପଣଙ୍କ ସୂଜନର ଆଦ୍ୟସୂରଣ ?
- ଏମିତି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ଦେଲେ ଦିଶି ଯାଉଛି ମୋ ଗାଁ । ଗାଁ ବାଣ୍ଟରେ ଯୋଗା, ଜାନୁୟାରୀ, କେଳା କେଳୁଣୀ, ପାଳା, ଦାଶକାଠିଆ, ଝୁଲଣ, ମେଳଣର କେତେ ନୃତ୍ୟ, ଗାତ, ସଂଗୀତ ସହିତ ଗାଦି ଗୋସାଇଁଙ୍କ ଚାନ୍ଦିନୀରେ ଭୋଗ ବଢ଼ା, ପୁରାଣ ପଢ଼ା । ଥରେ ଥରେ ସେମାନଙ୍କ ପୁସ୍ତକର ପୁର, ନିଖୁଣ ଅଭିନୟ ଦେଖି ନିଜେ ହଲିଗଲା ଭଳି ଲାଗେ । ଗଭୀର ଜଳରେ ଛୋଟ ଖଣ୍ଡେ ପଥରର ପତନରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ଗୁମ୍ଫା ଶବ୍ଦ ଭଳି ଅବା ବିଷୟ ଯାଉଥିବା ଛୋଟ ବଡ଼ ଚରଣ ଭଳି କିଛି ଉଚ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଯାଏ ମନ ଭିତରେ । ପଦଟେ ଗାଉ ଦେବିକି ! ପାଦ ବଢ଼ାଇ ନାଚି ଦେବି କି ଚିକେ ! ଏବେ ପରେ ଲେଖିବା କଥା ମନକୁ ଆସିଲା । ମନେ ପଡୁଛି ତତ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଞ୍ଚମ ବେଳୁ ମୁଁ ଲେଖିବା ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ଅବଶ୍ୟ ତାହାକୁ କୌଣସି ଲେଖା ନକହି କିଛି ଅକ୍ଷରର ସମାହାର କହିଲେ ଠିକ ହେବ । ମାତ୍ର ସ୍ତମ୍ଭ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାଟକ/ପତ୍ରିକା ଲାଗି ଆମ ମାନଙ୍କଠାରୁ ଲେଖା ଆହୁନ ହେବାରୁ ଲେଖୁଥିଲି ନାଟକ 'ଧ୍ରୁବ କୁମାର' । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ନାଟକଟିକୁ ଖୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ପୁରଣରେ ଥିବା ଏହି ସ୍ମୃତି ହିଁ ମୋ ଲିଖିତ ସୂଜନର ଆଦ୍ୟସୂରଣ ସ୍ୱାକାର କରେ ।
- ଆପଣଙ୍କ ଲେଖକ ଜୀବନର ପ୍ରେରଣା କିଏ ? ସାହିତ୍ୟର ଆଦ୍ୟଗୁରୁ ଭାବେ ଆପଣ କାହାକୁ ସ୍ମରଣ କରିବେ ?
- ପ୍ରକୃତି ହିଁ ମୋର ପ୍ରେରଣା ଓ ପ୍ରେରଣା; ମୋ ଗାଁ । ଯାହାର ଆକାଶ ଅଧିକ ନାଳ । ପାଣି ଅଧିକ ପବିତ୍ର । ସୂଜନରେ ଅଧିକ ଶିହରଣ । ପ୍ରେରଣା;

ମୋ ବାପା । ଯିଏ ମାଛକୁ ମ କୁହନ୍ତିନି । ଦିନରାତି; ଗାତା, ଭାଗବତ, ପୁରାଣ ସହିତ କିଛି ନା କିଛି ବହି ପଢୁଥାନ୍ତି । ପ୍ରେରଣା; ଜୀବ ଜନ୍ତୁଙ୍କ ଜୀବନ ବିଷୟରେ ବହୁ କଥା ଜାଣିଥିବା, ବହୁ ଗନ୍ଧ ବିହୀନତା ମୋର ବୋଉ । ବହି ପଢ଼ା, ମୂଲ୍ୟ ପକା, ଆସନ ବୁଣା; ପିଠାପଣା ଓ ସମୟ ପାଇଲେ ମୁହଁ ମାଛି ପରି ନିକ ନିକ ଗାତ ଖାତରୁ ଗାତ ମନେ ରଖିବା, ଗାଉଁବା ଆଦି ବହୁ ସୂଜନ କର୍ମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହୁଥିବା ମୋ ଭଉଣୀମାନେ । ପ୍ରେରଣା; କର୍ଣ୍ଣଗୁରୁ ବାବାଜୀ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଦାସ । ଯାହାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଥାଏ ପୌରାଣିକ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କଠାରୁ କଳିଙ୍ଗ ଯୁଦ୍ଧ, ଯଦୁମଣି, ଫକୀର ମୋହନ, ବାଲକୋଳି ମହାପାତ୍ର, କଟକ, ମଧୁ ବାରିଷର, ରାଧାରାମ ମଠ, ପଠାଣି ସାମନ୍ତଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେ ନୂଆ କଥା । ପ୍ରେରଣା; ଆକାଶବାଣୀ । ମୋ ପ୍ରଥମ ଗପର ପ୍ରଥମ ପାଠକ । ଆବ୍ୟ ଗୁରୁ, ଭାଗବତକାର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ । ଖୁବ ଭାବନା ଦେଉଥିବା କବିତା 'ଛୋଟ ମୋର ଗାଁ ଚି'ର ପ୍ରମୁଖ ତଥା ଜ୍ଞାନପୀଠ ବିକେତା କବି ସଚ୍ଚି ରାଉତରାୟ । ମୋ ପ୍ରିୟ ଉପନ୍ୟାସ 'ମାଟିର ମଣିଷ'ର ପ୍ରମୁଖ କାଳିନ୍ଦୀ ଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ । ଉତ୍ତମେଶ୍ୱରୀ ଅଣି ନଦେ ବଶକର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକା 'ମହଲ'ର ସମ୍ପାଦକ, ଗାନ୍ଧିକ, ଔପନ୍ୟାସିକ, ନାଟ୍ୟକାର ବ୍ୟଂଗଧର ରାଉତ । ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଔପନ୍ୟାସିକ ତତ୍କୁର ପଦ୍ମକ ପାଳ । ମୋ ସମ୍ପାଦକ ଓ ପାଠକ ମାନେ ।

ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଗଳ୍ପ କଣ ଓ ତାହା ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ପାଠକଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କିପରି ଥିଲା ?

୧୯୮୭-୮୮ ମସିହା 'ପ୍ରକାଶ ସାପ୍ତାହିକ' ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ 'ବୋଧ ହୁଏ ମିଛ ଅଭିମାନ' ଗଳ୍ପକୁ ମୋର ପ୍ରଥମ ଗଳ୍ପର ମାନ୍ୟତା ଦିଏ । ଗଳ୍ପଟି ଲାଗି ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଚିଠି ପାଇଥିଲି । ଚିଠିଟି ପାଳ ମୁଁ ଯେତିକି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲି ପଢ଼ି ସାରି ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ବିସ୍ମିତ ହେଲି । ଚିଠିଟି ଲେଖୁଥିଲେ ରେଭେନ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ଛାତ୍ର; 'ଆର, ଆପଣ ମୋ କଥା

ଅଜ୍ଞରେ ତପନ ମହାପାତ୍ର

ପିତା: ବାନାୟର ମହାପାତ୍ର
 ମାତା: ସୁଶୀଳା ମହାପାତ୍ର
 ଜନ୍ମ : ୨୨.୧୧.୧୯୬୯
 କଲ୍ୟାଣପୁର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା- ୭୫୨୦୫୬
 ବର୍ତ୍ତମାନର ଠିକଣା :
 ଶ୍ରୀ ବିହାର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା- ୭୫୨୦୫୫
 (ମୋ) ୭୦୭୭୧୯୪୯୮୮

ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ-ଗଣ

- ୧- ଛବି ମଣିଷ
- ୨- କାଉଁରି ପାନିଆ
- ୩- ବିସ୍ମୟ ଏକ ବିନ୍ଦୁ
- ୪- ଏଠି ପ୍ରକାଶିତ ନାହିଁ
- ୫- ଝିଅ ଠାରୁ ଉଧାର ଆଣି
- ୬- ଯେତେ ଯାଏଁ ଆଖି ସେତେ ଯାଏଁ ଆକାଶ
- ୭- ପୁଲ ବିଆନିଆ
- ୮- ମହୁରା ୧୧

ଜୀବନୀ ପୁସ୍ତକ

- ୧- ମୋ ଗପରେ ଗାତର ଗାୟକ (ସୁର ଗନ୍ଧର୍ବ ଗାୟକ ନବକିଶୋର ମିଶ୍ରଙ୍କ ଜୀବନ ଆଧାରିତ)
- ୨- ଅଧାରୁ ଆରମ୍ଭ ଅଧାରେ ଶେଷ (ବିଶିଷ୍ଟ କଥାଶିଳ୍ପୀ ପଦ୍ମକ ପାଳଙ୍କ ସର୍ଜନ ଜୀବନ)

ଉପନ୍ୟାସ

- ୧- ଶୁଣ ! ଜୀବନର ଜୟ ଜୟକାର

ସମ୍ପାଦନା

- ୧- ଏକତ୍ରୁତ୍ୱ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
- ୨- ଶିକ୍ଷକ
- ୩- ଗାଁ ମୋର କଲ୍ୟାଣପୁର

ସମ୍ପର୍କ କି ?

- ମଣିଷ ଯେତିକି ତାର ସମସ୍ୟା ସେତିକି । ଲେଖକ କେଉଁ ସମସ୍ୟା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବ ? ସବୁ ସରକାରୀ ଯୋଜନା ସମସ୍ୟା ଆଧାରିତ । ଲେଖକ ସରକାର ନୁହେଁ କି ଶୋଷା ନୁହେଁ; ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ । ଜୀବନକୁ ଜାଣିବା, ଶୁଣିବା, ଦେଖିବା, ଭୋଗିବା ଭିତରେ ଜଣେ କେତେ ଲେଖୁ ପାରିବ ? ତେବେ ଲେଖକ କୌଣସି ସମସ୍ୟା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ନଦେଇ ନିଜ ସାଧନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା କଥା । ସେହି ସାଧନ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଆମ ପାଣି, ଆମ ଖଣି, ଆମ ପାନ, ମାନ, ଅରଣ୍ୟ, କଳା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ସମସ୍ୟା ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉଭୟ ପ୍ରକୃତିତ ହେବ । ସମାଜର ସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସାହିତ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ହୁଏ କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ବିଜ୍ଞାନ, ଗଣିତ କି କୌଣସି

ବିଷୟ ସହିତ ତୁଳନା କରି ଦୁଇ ହେବ ନାହିଁ ବରଂ ବିଜ୍ଞାନ କି ଗଣିତ ଆଦି ବିଷୟମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁ ସାହିତ୍ୟ ଥାଏ ତାହାକୁ ଦୁଇ ପାରିଲେ ସାହିତ୍ୟର ଭୂମି ଓ ଭୂମିକାକୁ ଦୁଇ ହୋଇଯିବ ।

- ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବେ ପୂର୍ବ ଅପେକ୍ଷା ଏବେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଗଳ୍ପ ଲେଖା ଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ପାଠକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସେହି ପରିମାଣରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇନଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୁଏ । ଏ ବାବଦରେ କଣ କହିବେ ? କଣ କଲେ ସେ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିହେବ ?
- ସାଧାରଣ ପାଠକ କିଏ ? ସବୁବେଳେ ପାଠକମାନେ ମୋ ପାଇଁ ଅସାଧାରଣ । ପ୍ରଥମ ଗପର ପ୍ରଥମ ଚିଠି ଠାରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଯାହା ଲେଖୁଛି କିଛି ନା କିଛି ମତାମତ ପାଠକମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆକଳନରେ ପାଠକ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି ସିନା କି ନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ସମସ୍ୟା ନଥିବା ଏକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ସୂତ୍ର ଖୋଜିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ।
- କୁହାଯାଉଛି ମାତୃଭାଷା ଏବେ ସଂକଟରେ । ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବାର ମାର୍ଗ ସାହିତ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି କରାଯାଇପାରିବ କି ?
- ମାଆ, ମାଟି, ମାତୃଭାଷାର ସକଟ ଅତୀତ ଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପ୍ତ । ତେବେ; ଆମ ଭାଷାର ଉନ୍ନତି ବା ବ୍ୟାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଜ୍ଞାନ କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ସେ ବିଗ୍ରହୀ ଦୃଷ୍ଟି ଅଧିକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ଇଣ୍ଡରନେଟରେ କୌଣସି ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦ ଅର୍ଥ କି ଆସ୍ତ ବାକ୍ୟଟିଏ ଖୋଜିଲେ ଯେପରି ସହଜରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ତଥା ତାହାର ପ୍ରୟୋଗ ବିଧି ଦର୍ଶାଇ ଦେଉଥିବ । ପ୍ରତି ସୂଚନା ଓ ବିଜ୍ଞାପନର ନିର୍ଭୁଲ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା କଥା । ଫଳରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ବିକୃତ ଅର୍ଥ ବା ବିକଳାଙ୍ଗ ରୂପରେ ସୁଧାର ଆସି ପାରନ୍ତା । କେହି କେହି କହୁଛନ୍ତି; ଓଡ଼ିଆ ଚିତ୍ରିତ କରିବାକୁ ଲୋକ ରାଜି ହେବ ନାହାନ୍ତି । ଜଣେ ଜଣେ ସମ୍ପାଦକ, ପ୍ରକାଶକ ବି କହୁଛନ୍ତି ହାତ ଲେଖା ନୁହେଁ

ବିଶିଷ୍ଟ ତଥା ପ୍ରିୟ କଥାକାର ପଦ୍ମକ ପାଳ ଓ ବିଷୁ ସାହୁଙ୍କ ସହ କଥାକାର...

ସତ୍ୟମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ଗୋଟେ ସାହିତ୍ୟ ସଭାରେ ଗାନ୍ଧିକ ତପନ ମହାପାତ୍ର...

ଦୁଇ ଜନସାଧାରଣ ଓ ପଢ଼ାଙ୍କ ସହ ଗାନ୍ଧିକ ତପନ ମହାପାତ୍ର...

ସମ୍ପର୍କିତ ହେବାର ସ୍ମରଣୀୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତ...

